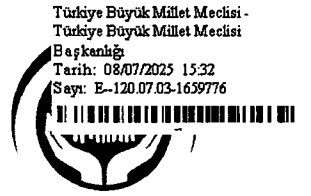

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-16501837

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 21.03.2025 tarihli ve 1602186 sayılı yazınız.
b) 21.03.2025 tarihli ve 1602196 sayılı yazınız.
c) 21.04.2025 tarihli ve 1615003 sayılı yazınız.
ç) 02.05.2025 tarihli ve 1621124 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/25342, 7/25452, 7/26741, 7/26745 ve 7/27243 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/25342 Cevap Metni (2 Sayfa)
- 2 - 7/25452 Cevap Metni (5 Sayfa)
- 3 - 7/26741 Cevap Metni (7 Sayfa)
- 4 - 7/26745 Cevap Metni (3 Sayfa)
- 5 - 7/27243 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1B9A842F-E8D3-4122-8692-C8DA1EE49E57

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Diyarbakır Milletvekili Sayın **Dr. M. Sezgin TANRIKULU**'na Ait 7/26741 Esas Numaralı
Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Türkiye’de kadının güçlenmesi konusunda ulusal mekanizma olan Bakanlığımızca uygulamaya konulan ve **2024-2028 yıllarını** kapsayan “**Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı**”nda 2028 yılına kadar kadınların ekonomik alanda güçlenmesine yönelik olarak belirlenen politikalar; kadınların çalışma hayatına daha aktif katılım sağlaması ve değişen işgücü piyasası dinamikleri doğrultusunda ekonomik hayatta söz sahibi olmasını sağlamak temel amacıyla kurgulanmıştır. Bahse konu belge, kadınları ve kız çocuklarını her alanda güçlendirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Bahse konu dokümanın 'Ekonomi' başlığı altında belirlenen temel amaç, kadınların ekonomik olarak güçlenmesini sağlamak ve değişen işgücü piyasasına tam, eşit ve etkin katılımlarını desteklemektir. Bu doğrultuda, dokümanda belirlenen politika eksenleri aşağıda sıralanmaktadır;

1. Kadınların işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak ve insana yakışır işlerde istihdamlarını arttırmak için mevzuatın gözden geçirilerek iyileştirici düzenlemeler yapılması,
2. Kadınlara ve kız çocuklarına, ikiz dönüşüme (yeşil ve dijital dönüşüm) uyumlu işgücü piyasasında ihtiyaç duyulacak yeni beceri ve yetenekler kazandırılması,
3. Sürdürülebilir kalkınma için kadınların ekonomik güçlenmelerini desteklemek amacıyla eşitlik ve kapsayıcılık temelinde kamu ve özel sektörün dönüşümünün sağlanması,
4. Kadın girişimciliğinin her alanda desteklenmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi
amacıyla çalışmalar yapılması,

Bu politika eksenleri kapsamında, ilgili paydaşların etkin katılımıyla oluşturulan program ve projeler aracılığıyla çalışmalar 2025 yılında da sürdürülecektir.

Kadının ekonomik güçlenmesi konusunda mevzuatın belirlediği çerçeve ve eylem planının ekonomi başlığı altında yer alan politika eksenleri doğrultusunda görev alanları kesişen kamu kurumları paydaş olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda, kadınların işgücü piyasasındaki durumlarının iyileştirilmesi, kayıt dışı istihdamın önlenmesi, kadınların ve kız çocuklarının işgücü piyasasına uyum sağlayacak beceriler kazanması, kadın girişimciliği ile kadın kooperatiflerinin her alanda desteklenmesi amacıyla; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Ticaret Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile KOSGEB gibi işgücü piyasası ile ilişkili kurumlar ana sorumlu kurumlar olarak belirlenmiştir. Ayrıca faaliyetlerin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere STK’lar, üniversiteler, meslek kuruluşları, sendikalar ve yerel yönetimler de ilgili kurumlar olarak sürece dâhil edilmiştir.

Kamu kurumları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası kuruluşların temsilcileriyle gerçekleştirilecek Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2024-2028) izleme ve değerlendirme toplantısında söz konusu eylem planı kapsamında yaşamın tüm alanlarında kadınların konumlarının güçlendirilmesi, eğitim ve sağlık imkânlarından eşit bir şekilde yararlanmalarının sağlanması, istihdama ve karar alma mekanizmalarına katılımlarının artırılması ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaların sürdürülmesini desteklemek üzere değerlendirme yapılacaktır.

Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2024-2028 yıllarını kapsamaktadır. Söz konusu eylem planı izleme ve değerlendirme süreci yıllık bazda Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yapılmaktadır.

“Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı” 2024-2028 yıllarını kapsayacak şekilde ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri alınarak kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Eylem planının temel politika eksenleri; Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği olarak planlanmıştır. Planda; “5 Temel Amaç”, “20 Strateji”, “83 Faaliyet” yer almaktadır.

Eğitim alanında; “Kadınlar ve kız çocuklarının hayat boyu öğrenme dâhil eğitimin tüm kademelerine tam erişimleri ve etkin katılımlarını sağlamak” temel amacı doğrultusunda;

- Kadınların okuryazarlık oranının %100 seviyesine yükseltilmesi ve nitelikli okuryazarlık düzeylerinin artırılması,
- Zorunlu örgün eğitim kademelerinin tamamında kız çocuklarının net okullaşma oranlarının %100 seviyesine yükseltilmesi,
- Eğitim her kademesinde kayıt, devam ve tamamlama oranlarının artırılması,
- Eğitim kurumları, öğretim programları ve eğitim öğretim materyallerinde kadın erkek eşitliğine duyarlılığın geliştirilmesi,
- Bölgesel ihtiyaçları gözeten hayat boyu öğrenme programlarıyla kadınların sosyal ve ekonomik hayata etkin katılımları hedeflenmektedir.

Anılan hedefler doğrultusunda öne çıkan faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- Kadınların medya, iletişim, yayıncılık, bilişim teknolojileri ve medya okur-yazarlığı alanında bilgi birikimlerinin artırılmasına yönelik eğitim/program düzenlenecektir.
- Kamu ve özel televizyon-radyo kanallarında ve dijital mecralarda içerik üretici ve yayıncılarına yönelik olarak kadının güçlenmesi ve medyada kadın temsili konularında eğitim/program düzenlenecektir.
- Okul öncesi eğitimden başlayarak okul ve mesai saatlerini uyumlaştıracak okul sonrası eğitim mekanizmaları (etüt, hobi-sanatsal faaliyetler, spor faaliyetleri) geliştirilecektir.
- Zorunlu eğitim kademelerinin tamamında kız çocuklarının net okullaşma oranlarının %100 yükseltilmesi amacıyla il düzeyinde politika ve eylem planları geliştirilecek ve uygulanacaktır.
- Başta kız öğrenciler olmak üzere gençlerin STEM ve anahtar becerilerine dair farkındalıkları ile bu alana katılımlarını artırmaya yönelik bilinçlendirme çalışmaları yürütülecektir.

Sağlık alanında; “Kadınlar ve kız çocuklarının tüm yaş grupları ve farklılaşan ihtiyaçlarını gözeten kapsamlı ve bütüncül sağlık hizmeti sunmak” temel amacı doğrultusunda;

- Kadın sağlığı alanında veri üretimi, nicelik ve nitelik araştırmalar ile analiz çalışmalarının yaygınlaştırılması,
- Kadın ve kız çocuklarına yönelik kapsamlı ve bütüncül sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi,
- Sağlık alanında çalışanların kadının güçlenmesi programları kapsamında bilgi ve farkındalıklarının artırılması,
- Kadınlarda sağlık bilinci ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarının geliştirilmesi,
- Toplumda her yaş grubunda kadın sağlığı konusunda bilgi ve farkındalık düzeyinin artırılması hedeflenmektedir.

Anılan hedefler doğrultusunda öne çıkan faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- Kadın ve sağlık alanında ulusal ve yerel düzeyde veri elde edilmesine imkân veren niceliksel ve niteliksel araştırmalar yaygınlaştırılacak ve desteklenecektir.
- Doğum öncesi/sonrası bakım, sağlıklı koşullarda doğum hizmetleri yaygınlaştırılacak sunulan hizmetlerin niteliği artırılacaktır.
- Özel politika/hizmet gerektiren kadınların ve kız çocuklarının sağlık hizmetlerine eşit erişimleri amacıyla tedbirler alınacaktır.
- Sağlık alanında eğitim veren ortaöğretim kurumları öğretmen ve öğrencilerine yönelik kadının güçlenmesi, kadına yönelik şiddet ile erken yaşta ve zorla evlilikler konularında panel/seminer/konferans vb. farkındalık çalışmaları düzenlenecektir.
- Kadınların bağımlılıkla mücadele ve tedaviye başvurmaları kapsamında güçlenmeleri için bilgi ve farkındalık artırıcı etkinlikler düzenlenecektir.

Ekonomi alanında; “Kadınların ekonomik güçlenmeleri için değişen işgücü piyasalarına tam, eşit ve etkin katılımlarını sağlamak.” temel amacı doğrultusunda;

- Kadınların işgücü piyasalarına girişlerini kolaylaştırmak ve insana yakışır yeni işlerde istihdamlarını arttırmak amacıyla mevzuatın gözden geçirilerek iyileştirici düzenlemeler yapılması,
- Kadınlara ve kız çocuklarına, yeşil ve dijital dönüşüme uyumlu, işgücü piyasası ihtiyaçlarına uygun yeni beceriler kazandırılması,
- Sürdürülebilir kalkınma için kadınların ekonomik güçlenmelerini desteklemek amacıyla eşitlik ve kapsayıcılık ilkeleriyle kamu ve özel sektörde dönüşümün sağlanması,
- Kadın girişimciliğinin her alanda desteklenmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapılması hedeflenmektedir.

Anılan hedefler doğrultusunda öne çıkan faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- İş ve aile yaşamının uyumlaştırılması konusundaki mevzuat düzenlemeleri, kadın erkek eşitliği perspektifiyle yeniden gözden geçirilecek ve gerekli düzenlemeler yapılacaktır.
- Erken çocukluk dönemi bakım ve eğitim hizmeti veren kurumlar için ortak bir düzenleme yapılacak ve hizmet sunum modelleri çeşitlendirilecektir.
- Başta tarım sektörü olmak üzere kadınların kayıt dışı çalışmalarını önleyici ve sosyal güvenlik kapsamına girmelerini kolaylaştırıcı mevzuat düzenlemeleri gerçekleştirilecektir.
- Kadınların, özellikle NEET genç kadınların, insana yakışır iş olanaklarına erişebilirliğini destekleyecek şekilde, değişen işgücü piyasasının ihtiyaçlarına yönelik beceriler kazanmaları amacıyla mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları ile danışmanlık faaliyetlerinden daha fazla yararlanmaları sağlanacaktır.
- Engelli, şiddet mağduru, geçici/uluslararası koruma altındaki kadınlar ile afetlerden etkilenen kadınların mesleki gelişimine ve istihdama katılımına yönelik eğitimler artırılacak, işgücü piyasalarına girişlerinin kolaylaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Liderlik ve Karar alma Mekanizmalarına Katılım alanında; “Siyaset, liderlik ve karar alma mekanizmalarında ulusal ve yerel düzeyde kadınların temsilini artırmak ve karar süreçlerine etkin katılımlarını sağlamak.” temel amacı doğrultusunda;

- Liderlik ve karar alma süreçlerinde kadın temsilinin yükseltilmesi için kurumsal kapasitelerin geliştirilmesi,
- Toplumsal farkındalığın artırılması,
- Kadınların siyasal hayata katılımı ile yetki ve karar alma süreçlerinde daha fazla yer almasını sağlayacak düzenlemeler yapılması hedeflenmektedir.

Anılan hedefler doğrultusunda öne çıkan faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- Kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan personele yönelik liderlik ve karar alma süreçlerine kadınların katılımı konusunda farkındalık faaliyetleri düzenlenecektir.
- Liderlik ve karar alma mekanizmalarında yer alan, topluma örnek oluşturacak rol model kadınlar ile televizyon, radyo ve sosyal medya programları gerçekleştirilecektir.
- Özel politika gerektiren kadın gruplarının (engelli, yaşlı kadınlar vb.) yetki ve karar alma mekanizmalarında yer almalarına yönelik farkındalık artırıcı etkinlikler gerçekleştirilecektir.
- Seçim dönemlerinde aday adaylığı sürecinde kadınların eşit katılımını destekleyici geçici özel önlemlerin hayata geçirilmesine yönelik siyasi partiler teşvik edilecektir.
- Kadınların liderlik ve karar alma mekanizmalarına katılımına yönelik araştırma çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Çevre ve İklim Değişikliği alanında; “Çevre ve iklim değişikliğinin kadınlar ve kız çocuklarına yönelik etkilerini tespit ederek ihtiyaçlar çerçevesinde çalışmalar gerçekleştirilmesini sağlamak.” temel amacı doğrultusunda;

- Çevre ve İklim değişikliğinin kadınlar ve kız çocuklarına yönelik etkilerini belirlemek için ilgili kurumlar tarafından bilimsel çalışmaların teşvik edilmesi,
- Çevre ve iklim değişikliği politikalarının cinsiyete duyarlı planlanması, bütçelenmesi ve uygulanmasına kadınların etkin katılımının sağlanması,
- Çevre ve iklim değişikliğinin kadınlar ve kız çocukları üzerindeki etkileri kapsamında toplumda bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları yapılması hedeflenmektedir.

Anılan hedefler doğrultusunda öne çıkan faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- İklim değişikliği ve çevre alanında çalışmalar yürüten kurumların cinsiyet temelli veri üretmeleri sağlanacaktır.
- Çevre ve iklim değişikliğinin kadınlara ve kız çocuklarına etkilerini uyum ve risk açısından değerlendirecek araştırma ve analizler gerçekleştirilecektir.
- İklim değişikliğine bağlı afetlerde konuya ilişkin çalışmalar yürüten kurum ve kuruluşlar bölgelerin etkilenme düzeylerini dikkate alarak kadınların ve özellikle engelli kadınların görüş ve talepleri sürecin her aşamasında yansıtılacak ve ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.
- Çevre ve iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve uyum süreçlerinde kadınlar ve kız çocuklarının güçlendirilmesi konusundaki projeler teşvik edilecek ve desteklerde önceliklendirilecektir.
- Sıfır Atık hedefi kapsamında yürütülecek kampanya ile kadınlar dâhil tüm hane halkının atıkları kaynağında cinslerine göre ayrıştırarak biriktirmeleri, belediyeler tarafından oluşturulmuş özel donanımlı atık araçlarına getirmeleri teşvik edilerek, çevrenin korunmasına katkı sağlanacaktır.

Bakanlığımızın tüm çalışmaları, yaşamın tüm alanlarında kadınların konumlarının güçlenmesi; eğitim ve sağlık imkânlarından eşit bir şekilde yararlanmalarının sağlanması; karar alma mekanizmalarına katılımlarının artırılması; medyada eşitlikçi temsilin sağlanması; kadın erkek eşitliğinin ana plan ve politikalara dâhil edilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaların sürdürülmesini desteklemek üzere yürütülmektedir.

Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nda yer alan politika eksenleri altında ele alınmak üzere kesişen politika alanları belirlenmiş ve bunlar da “Özel Politika Gerektiren Gruplar” ile “Kesişen Çalışma Alanları” olarak iki alt başlıkta ele alınmıştır. Hem

“Özel Politika Gerektiren Gruplar” hem de “Kesişen Çalışma Alanları” Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nın genelinde temel amaç, strateji ve faaliyetlerin oluşturulmasında dikkate alınmıştır.

Özel Politika Gerektiren Gruplar

- Kız çocukları,
- Engelli kadınlar,
- Yaşlı kadınlar,
- Kırsal alanda yaşayan kadınlar,
- Geçici koruma(GK)/uluslararası koruma (UK) başvurusu veya statüsü sahibi kadınlar,
- Tutuklu ve hükümlü kadınlar,
- Şiddet mağduru kadınlar,
- Yoksul kadınlar.

Kesişen Çalışma Alanları

- Ailenin güçlenmesi,
- Afet ve acil durumlar,
- Mevzuat değişiklikleri,
- Cinsiyet ayrıştırmalı verilerin mevcudiyeti,
- Kadın erkek eşitliği eğitimleri,
- İzleme değerlendirme ve etki analizi çalışmaları,
- Kadın erkek eşitliğine duyarlı bütçeleme çalışmaları,
- Yerel yönetimlerle iş birliği,
- STK’lar ile iş birliği,
- Üniversiteler ile iş birliği,
- Özel sektör ile iş birliği,
- Erkek çocukları da dâhil kadınların güçlenmesi sürecine erkeklerin katılımı.

2024-2028 yıllarını kapsayan yeni “**Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı**”, 8 Mart 2024 Dünya Kadınlar Gününde kamuoyuna duyurulmuş olup tüm kamu kurumları, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile eş güdüm içerisinde kararlılıkla uygulanmaktadır.

Ülkemizde kadınların, eğitim, bilim, sağlık, siyaset, ekonomi ve çalışma hayatı başta olmak üzere hayatın her alanında yer alarak hak, fırsat ve imkânlarından tam ve eşit olarak faydalanmaları ile her düzeyde etkin bir şekilde temsillerinin artırılması amacıyla önemli politikalar hayata geçirilmektedir. Bu amaçla 2025/4 sayılı "Kadının Güçlenmesi" konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 08/03/2025 tarihli ve 32835 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulmuş olup Genelge ile Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu ile Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurulları oluşturulmuştur.

Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu ile Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurullarının üyelerini, toplantı gündemi ve oylama usûlünü, alt komiteler ile danışma ve çalışma gruplarının çalışma usul ve esaslarını belirlemek amacıyla Bakanlığımız koordinesinde hazırlanmakta olan "Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurullarının Görev, Çalışma Usul ve Esasları" kapsamında Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulunun ilk toplantısının 2025 yılı Mayıs ayı içerisinde yapılması planlanmaktadır.

Bakanlığımız görev alanı kapsamında, kadın girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla özel sektör iş birliğinde çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda:

- Kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi amacıyla Bakanlığımız ile Hepsiburada arasında "Türkiye'nin Girişimci Kadınları İş Birliği Protokolü" imzalanmıştır. Protokol çerçevesinde, yeni uygulama ve destek mekanizmaları aracılığıyla Türkiye’de girişimci kadın sayısının artırılması ve bu yolla kadın istihdamının güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu iş birliğiyle, girişimci kadınların e-ticaret alanındaki bilgi, beceri ve faaliyetlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması öngörülmektedir.
- Ayrıca, enerji sektöründe kadın istihdamının artırılması ve temsiliyetinin güçlendirilmesi amacıyla, Genel Müdürlüğümüz ile Reges Elektrik Enerjisi Perakende Satış Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. arasında "Kadınlar İçin Enerji Okulu İş Birliği Protokolü" imzalanmıştır. Kadınların çalışma hayatına katılımının artırılması ve ekonomik olarak güçlenmeleri amacıyla Bakanlığımız görev alanı kapsamında yürütülen projeler ve faaliyetler;
- Bakanlığımız tarafından kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi amacıyla '**Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi**' ve '**Türkiye’de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Projesi**' yürütülmüştür. Hâlihazırda ise '**Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi**', '**Hobin İşin Olsun Projesi**' ve '**Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi**' devam etmektedir.
- Bu projelerin yanında kadınların ekonomik ve toplumsal hayata katılımlarının güçlendirilmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile “**Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü**” ve TÜBİTAK ile “**Bilimsel Araştırma-Geliştirme, Yenilik ve Bilimsel Etkinlik İş Birliği Protokolü**” imzalanmış olup, “kadingirisimci.gov.tr” internet sitesi erişime açılmıştır. Bahse konu internet sitesinde Kadın Kooperatifleri Ağına kayıtlı kadınlar için “**Ben De Varım**” uygulaması hayata geçirilmiştir. Ayrıca, kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı iş birliğinde imzaladığımız “**Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İş Birliği Protokolü**” çerçevesinde çalışmalar yürütülmüştür.
- Bu çalışmaların yanı sıra; kadın istihdamının artırılması, kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi ve kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi amacıyla Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu ile “**IPARD Programına İlişkin İş Birliği Protokolü**”, İŞKUR ile “**İş Pozitif Programı İş Birliği Protokolü**”, OSTİM Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü ile “**OSTİM İş Birliği Protokolü**”, Hepsiburada ile “**Türkiye’nin Girişimci Kadınları İş Birliği Protokolü**”, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile “**Kadınların ve Engelli Bireylerin Ekonomik ve Sosyal Hayata Katılımlarının Güçlendirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü**” ve Reges Elektrik ile “**Kadınlar için Enerji Okulu İş Birliği Protokolü**” imzalanmış olup, Protokoller kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

Diğer taraftan kadın erkek eşitliğine duyarlı bütçeleme ile ilgili, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı iş birliğinde 2021-2024 yılları arasında yürüttüğümüz Proje ile ülkemizde kadın erkek eşitliğine duyarlı planlama ve bütçelemeyi sistematik ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirecek bir modelin temelleri atılmıştır.

Bu kapsamda “**Türkiye’de Kadın Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Strateji Belgesi ve Eylem Planı**” hazırlanmıştır. Merkezi yönetim bütçesi içinde bulunan 4 alt programa ve pilot belediyelerin yürüttüğü 4 hizmet programına kadın erkek eşitliği analizi uygulayarak ilgili kurumlar için bir yol haritası hazırlanmıştır. Hem merkezi yönetim

hem de yerel yönetim bütçe hazırlama rehberinde kadın erkek eşitliğine duyarlı bütçeleme ilkesi yer almıştır. Aynı zamanda Yatırım Programı hazırlama rehberinde kadın erkek eşitliğine duyarlı bütçeleme konusuna önemli bir vurgu yapılarak kadın-erkek eşitliğine duyarlı bütçeleme anlayışıyla hazırlanan projelere öncelik verileceği belirtilmiştir. Hazırlanacak fizibilite çalışmalarında Projelerin sosyal etkileri analiz edilirken, kadın-erkek eşitliği analiziyle belirlenen etkiler ve değerlendirmelerin dikkate alınacağı ifade edilmiştir. Ayrıca 2025 - 2027 dönemi Yatırım Programı Hazırlama Rehberi'nde bu çabalar bir adım daha öteye taşınarak; eğitim, sağlık, istihdam ve sosyal içerme sektörlerinde teklif edilen yatırımlar için; söz konusu yatırımın kadın erkek fırsat eşitliğine duyarlı bütçelemeye katkıda bulunup bulunmadığı ile ilgili bir değerlendirme göstergesi eklenmiştir.

Konuyla ilgili bir diğer önemli gelişme, merkezi yönetim bütçesinde yer alan program ve alt programlarda kadınların güçlenmesine ilişkin gösterge sayısının artırılmasıdır. 2022 yılı bütçesi içinde 39 adet kadın erkek eşitliğine duyarlı gösterge bulunuyorken, 2025 yılı bütçesinde bu sayı 60 adete yükselmiştir.

Tüm çalışmalarımızın sonucunda, 2023 OECD raporuna göre Türkiye, OECD genelinde kadın erkek eşitliğine duyarlı bütçelemeyi uygulayan 23 ülke arasında yer almıştır.

Önümüzdeki dönemde Projenin II. Fazının hayata geçirilmesi planlanmıştır. II. Fazın çerçevesini, I. Fazda oluşturulan mekanizmaların etkinliğini ve kapasitelerini artırmak, iç ve dış denetim uygulamalarında kadın erkek eşitliği perspektifini dâhil etmek ve özellikle büyükşehir belediyelerinde iyi uygulama örneklerinin artırılması oluşturmaktadır.

İl Eylem Planları kapsamında;

- Kadının güçlenmesine ilişkin ülke düzeyinde yürütülen eylem planları ve tüm politika metinlerindeki karar ve uygulamaların yerelde tutarlı ve uyum içerisinde uygulanmasını temin etmek; bu konuda kurum ve kuruluşlar arası iş birliği ve koordinasyonu sağlamak,
- Yerel dinamiklerin ihtiyaçları çerçevesinde kadının güçlenmesi alanında mevcut uygulamaları değerlendirerek çözüm önerileri geliştirmek,
- Kadınların çalışma hayatına katılımını izlemek için yerel düzeyde ve sektörel bazda veri toplama ve analiz çalışmaları yapmak,
- Kamu ve özel sektörde kadın temsiline artırılmasını, kadınların yönetim kademelerinde yer almasını destekleyecek yerel düzeyde farkındalık çalışmalarının yürütülmesini sağlamak,
- Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planını ile Koordinasyon Kurulu tarafından alınan kararların yerelde uygulanmasını desteklemek üzere çalışmalar yürütmek,
- Kadının güçlenmesi il eylem planına ilişkin çalışmalar yürütmek,
- Kadının güçlenmesi il eylem planlarının etkin olarak uygulanması ve izlenmesini sağlama görevleri yürütülecektir.